

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 9

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

*Miroase iar a toamnă-n orașul nostru. Vino!
Te-aștept în prag cu brațul împovărat de flori.
Sunt altul azi, mai simplu și mai tăcut. De mine
S-au rupt acum toate mâhnirile ușor.*

*Și-n urma mea las astăzi stradelele senine
Și gangurile calde, fără păreri de rău.
Întors aici, trecutul ivit din nou, nici bine
De-acum n-o să-mi mai facă vreodată și nici rău.*

*Ci-n toată lumea asta străină și pustie
Visez ca mai-nainte doar fața ta-n cerdac,
Îți caut cu jind* în mintea-mi privirea-ți fumurie
Și parcă-n toamnă nu mă mai simt golit, sărac.*

*Departa peste case fug nourii tovarăși
Și-n zări se văd cocorii învăluți de fum.
Tristețea mă răsfăță ca altădată iarăși,
Ca altădată iarăși mă bucură acum.*

*Deci, fiindcă iar e toamnă-n orașul nostru, vino,
Să vezi și tu cum pleacă triumghiul de cocori,
Un altul azi, mai simplu și mai tăcut ca mine,
Te-așteaptă-n prag cu brațul împovărat de flori.*

(Radu Stanca, **Preludiu de toamnă**)

*cu jind loc. adv. plin de dorință

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim neologic potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *tăcut* și *întors*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei din secvența *mai-nainte*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să ilustrezi sensul conotativ al substantivului *floare*. **2 puncte**
4. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci lexico-gramaticale ale subiectivității. **4 puncte**
5. Precizează tema poeziei și un motiv literar identificat în textul dat. **4 puncte**
6. Selectează două secvențe din textul dat, care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic. **4 puncte**
7. Prezintă semnificația a două figuri de stil diferite din strofele a treia și a patra ale textului dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din text, două trăsături ale genului liric. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, ultima strofă a textului, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *utilitatea cunoașterii biografiei unei personalități culturale/științifice*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

– să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**

– să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**

– să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *relația dintre două personaje* dintr-o năvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecărui dintre personajele alese din năvela studiată;

– evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje;

– ilustrarea a patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale năvelei studiate, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, perspectivă narativă, modalități de caracterizare, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);

– susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema năvelei studiate se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/ reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 9

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea fiecărui sinonim neologic potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *tăcut* – calm; *întors* – revenit) **2 x 1 p. = 2 puncte**
2. explicarea rolului cratimei în secvența indicată (de exemplu: marchează pronunțarea legată a două cuvinte; marchează căderea unei vocale) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se ilustrează sensul conotativ al cuvântului indicat **2 puncte**
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două mărci lexico-gramaticale ale subiectivității, prezente în textul dat (de exemplu: *aștept*; *mea*) **4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea temei poeziei (de exemplu: iubirea) și a oricărui motiv literar prezent în textul dat (de exemplu: toamna) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. câte 2 puncte pentru selectarea oricăror două secvențe din textul dat care conturează dimensiunea temporală (de exemplu: *Sunt altul azi*; *S-au rupt acum*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
7. – câte 1 punct pentru identificarea oricăror două figuri de stil diferite din strofele a treia și a patra ale textului dat **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru prezentarea adecvată a semnificației fiecăreia dintre cele două figuri de stil identificate **2 x 1 p. = 2 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului liric, prezente în textul dat (de exemplu: transmiterea în mod direct a unor idei și sentimente; prezența instanței comunicării lirice – eul liric) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2 x 1 p. = 2 puncte**
9. – comentarea ultimei strofe a textului, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice: *comentare adecvată și nuanțată* – 3 p.; *comentare schematică, ezitantă* – 2 p.; *încercare de comentare* – 1 p. **3 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

– structura discursului de tip argumentativ:

- formularea ideilor în scris: *text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente* – 4 p.; *text parțial organizat, fără echilibru între componente* – 2 p. **4 puncte**
- utilizarea mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi): *utilizare adecvată* – 4 p.; *utilizare parțial adecvată* – 2 p. **4 puncte**

– conținutul argumentării:

- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
- câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre cele două argumente adecvate ipotezei: *prezentare clară, nuanțată*: – 3 p.; *încercare de prezentare* – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
- câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăreia dintre cele două argumente enunțate: *dezvoltare clară, nuanțată* – 3 p.; *încercare de dezvoltare, schematism* – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- câte 2 puncte pentru prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre personajele alese din nuvela studiată: *prezentare adecvată și nuanțată* – 2 p.; *prezentare schematică sau superficială* – 1 p. **2 x 2 p. = 4 puncte**
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje **4 puncte**
- *prezentarea evoluției relației dintre personaje: prezentare adecvată și nuanțată* – 2 p.; *încercare de prezentare sau tendință de rezumare* – 1 p.
 - *câte 1 punct pentru ilustrarea evoluției prin câte un episod/citat sau secvență comentată* – 2 x 1 p. = 2 p.;
- câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăreia dintre cele patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje **4 x 1 p. = 4 puncte**
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema nuvelei studiate se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje: *susținere adecvată și nuanțată* – 4 p.; *încercare de susținere sau schematism* – 2 p.; *simplă formulare a opiniei* – 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
- *text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică* – 3 p.
 - *text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică* – 2 p.
 - *text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta* – 1 p.
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- *relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante* – 3 p.
 - *relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante* – 2 p.
 - *relație nerelevantă între idee și argument, schematism* – 1 p.
- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată* – 2 p.; *vocabular restrâns, monoton* – 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.